

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj.: ČŠIL-110/10-L

Název školy:	Mateřská škola waldorfská, Semily
Adresa:	Pod Vartou 609, 513 01 Semily
Identifikátor:	600 098 591
IČ:	00 854 727
Místo inspekce:	Pod Vartou 609
Termín inspekce:	1. - 3. a 5. březen 2010

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu mateřské školy, zjišťování a hodnocení naplnění tohoto vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí, žáků a studentů v matematické gramotnosti.

Charakteristika školy

Mateřskou školu waldorfskou, Semily (dále jen MŠ, škola) s celodenním provozem zřizuje město Semily, Husova 62, 513 013 Semily. Provoz MŠ je od 6:30 do 16:00 hodin.

MŠ waldorfská je umístěna v jednom pavilonu Mateřské školy Pod Vartou 609, která zajišťuje oběma subjektům i stravování. Zájem o alternativní vzdělávání dlouhodobě převyšuje možnosti školy, velikost a vnitřní uspořádání MŠ limituje nejvyšší počet dětí, který lze přijmout. Letos bylo z 32 zapsaných dětí 17 v posledním ročníku před nástupem školní docházky, tři děti s odkladem školní docházky a tři děti mladší tří let.

MŠ pracuje podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Waldorfská

mateřská škola“. Nabídka alternativního vzdělávání v Semilech má ucelený systém s dvacetiletou tradicí. Mateřskou školu, waldorfskou základní školu a čtvrtým rokem i střední školu se studijním programem *waldorfské lyceum*. Statut „*Waldorfská mateřská škola*“ byl MŠ přiznán v roce 1990 kuratoriem Internationale Vereinigung der Waldorfkindergärten (Stuttgart, SRN). Škola organizuje ve spolupráci s mezinárodními organizacemi pro učitelky MŠ z ČR i celé Evropy každoročně vzdělávací seminář *Letní akademii* a podílí se na organizaci prohlubujícího vzdělávání pro učitelky waldorfských MŠ v ČR. Od poslední inspekce v roce 2005 nedošlo na škole k žádným podstatným změnám.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Cílem posouzení ekonomických podmínek je zhodnotit, s jakými prostředky instituce disponuje, z jakých zdrojů je získává.

Podle výkazu o MŠ je ve školních letech 2007/2008 – 2009/2010 kapacita mateřské školy naplněna na 100 %.

Hodnocení ekonomických podmínek školy bylo provedeno na základě vyhodnocení finančních rozborů, předložených rozpočtů a účetních závěrek za jednotlivá období let 2007 až 2009. Hospodářský výsledek je v roce 2007 vyrovnaný, v letech 2008 – 2009 ziskový. Porovnáním celkových zdrojů v jednotlivých letech a analyzováním jejich struktury je zřejmé, že podíl financování školy ze státního rozpočtu (dále jen SR) je ve sledovaných letech 90 %. Město Semily jako zřizovatel se na financování školy podílí mezi 4,4 – 7,3 %. Ostatní zdroje (školné a stravné od zákonných zástupců...) tvoří v letech 2007- 5,5 %, 2008 - 4 % a v roce 2009 - 6 %. Poskytnuté účelové dotace jsou institucí v jednotlivých letech 100 % vyčerpány. Platy a další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je v jednotlivých letech hrazeno 100 % ze SR.

Učební pomůcky jsou hrazeny ze SR v roce 2007 pouze z 1 %, v roce 2008 95 % a v roce 2009 55 %.

V roce 2007 byla v objektu provedena oprava podlah, která byla financovaná z rezervního fondu. V roce 2007 byl MŠ poskytnut účelový dar ve výši 8000,- Kč. V roce 2009 byly nakoupeny učební materiály pro děti a mobilní telefon, které byly uhrazeny z poskytnutého daru a z rezervního fondu.

Vývoj nákladů a zdrojů školy v letech 2007 – 2009 (v Kč)			
Ukazatel / Kalendářní rok	2007	2008	2009
Celkové NIV na vzdělávání na dítě	37 666	37 630	39 026
Dotace ze státního rozpočtu na dítě	33 739	33 664	33 449
Účelové dotace na dítě	0	250	2 157
Dotace z ÚSC na dítě	1 844	2 813	1 750
Ostatní zdroje na dítě	2 083	1 486	2 332
Celkové zdroje na dítě	37 666	38 213	39 688

Ekonomické podmínky školy jsou na standardní úrovni. ČŠI nezjistila neúčelné využívání zdrojů a prostředků školy. Finanční a materiální podmínky vytvářejí předpoklad pro funkční chod školy a umožňují realizovat ŠVP.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Alternativní program mateřské školy je v místě známý a má návaznost v základní i střední škole se stejnou alternativou – waldorfskou pedagogikou. Zápis a způsob přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání zveřejňuje škola na webových stránkách zřizovatele a v místním tisku. Při přijímání dětí dodržuje zákonná ustanovení. Kritéria pro přijetí jsou projednána se zřizovatelem a jsou také zveřejňována. Informace o zaměření MŠ a alternativním vzdělávání jsou dostupné přímo ve škole, partnerské základní škole waldorfské i na webových stránkách Asociace waldorfských škol a Asociace waldorfských mateřských škol.

Matriku vede ředitelka dle platných předpisů, informace v ní jsou úplné a průběžně doplňované. Škola zajišťuje organizaci a individualizaci vzdělávání podle potřeb dětí a po dohodě s rodiči, což je obsaženo přímo v zásadách této alternativy, vytváří příznivé sociální a emociální klima. V současné době nedochází do MŠ děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ale škola je pro tyto děti otevřená a připravená spolupracovat s odbornými pracovišti. Vzdělávání dětí v posledním ročníku i dětí s odkladem školní docházky probíhá účinně podle promyšlených postupů.

V běžných pedagogických otázkách poskytují ředitelka i učitelky rodičům poradenství v rámci denního kontaktu a dohodnutých konzultačních hodin. Pro rodiče škola připravuje společně s odbornými pracovišti přednášky a informativní schůzky.

Rovnost příležitostí ke vzdělávání škola naplňuje a zajišťuje dětem odpovídající vzdělávání podle jejich individuálních potřeb dle platného školského zákona.

Vedení školy

Předškolní vzdělávání odpovídá podmínkám, za kterých byla škola zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Škola pracuje podle vlastního školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „*Waldorfská mateřská škola*“, který se opírá o metodické materiály z českého i zahraničního prostředí a vychází z vývojové psychologie R. Steinera s hlavním záměrem podpory citové a morální oblasti. Je zpracován v souladu s principy a zásadami Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání č.j. 32 405/2004-22 (dále jen RVP PV). Dokument podporuje integrované předškolní vzdělávání, zahrnuje okruhy vztahující se k podpoře osobnosti dítěte a vytváření optimálního sociálního i věcného prostředí. Podrobně osvětluje metody, přístupy a možnosti jejich naplňování prostřednictvím waldorfské pedagogiky. Obsah vzdělávání koresponduje s koloběhem roku, hlavní metodickou osou jsou roční slavnosti, které zahrnují činnosti ze všech vzdělávacích oblastí RVP PV a směřují k vytváření základních klíčových kompetencí. Pravidelná a důsledná autoevaluace vede k udržení kvality i zlepšování podmínek, průběhu i výsledků vzdělávání. Výrazným rysem je spolupráce pedagogů v kolegiu a pořádání pravidelných konferencí, jejichž náplní jsou diskuze o výchovných otázkách i o organizaci, ale také pravidelné vzdělávání a diskuze, z nichž dále čerpají pedagogové podněty k vlastní práci.

Při vedení lidí uplatňuje ředitelka své osobnostní kvality, toleranci a zkušenosti ze své metodické a organizační práce i na mezinárodní úrovni. Participační vedení školy je třeba doplnit důslednější kontrolní a hospitační činností, která vychází z povinností vedoucího pracovníka. Nedostatky se vyskytly částečně i ve vedení povinné dokumentace a v záznamech v třídních knihách, které byly příliš stručné a s nízkou výpovědní hodnotou.

Kompetence učitelek jsou stanoveny v pracovních náplních a upraveny i dalšími vnitřními směrnici. Harmonogram souběhu více pracovních úvazků (pedagog, úklid, vydávání jídla)

je třeba důsledně dodržovat s důrazem na zajištění optimální pedagogické péče v obou třídách po celý den a spojování provozu omezit jen na nezbytně nutnou dobu ve výjimečných případech.

Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon funkce. Absolvovala řadu vzdělávacích seminářů pro řídicí pracovníky i k RVP PV, své povinnosti vyplývající z vykonávané funkce podle školského zákona plní a vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Vedení školy je standardní, založené na demokratických principech.

Předpoklady školy pro naplnění školního vzdělávacího programu

Předpokladem pro naplňování ŠVP PV je stabilizovaný pedagogický sbor a cílevědomé další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Ředitelka s dlouholetou praxí se soustavně sebevzdělává a orientuje v problematice waldorfské pedagogiky i změn souvisejících s reformou školství. V přípravné skupině s dalšími odborníky v oblasti waldorfské pedagogiky zpracovává zásady evaluace dětí. Zodpovědným a aktivním přístupem i otevřenou spoluprací se zřizovatelem a sousední mateřskou školou systematicky vytváří vhodné podmínky pro poskytované vzdělávání.

Dvě učitelky s odpovídající kvalifikací a dlouholetou pedagogickou praxí absolvují dvakrát ročně prohlubující víkendový seminář pro pedagogy WMŠ, jsou v kontaktu s ostatními waldorfskými mateřskými školami v ČR a učiteli základní školy waldorfské v Semilech.

Obě učitelky mají snížený pracovní úvazek a pracují v MŠ ještě při úklidu a vydávání jídla.

Efektivitu vzdělávání dětí příznivě ovlivňuje prostředí a materiální vybavení školy. Průběžně je prováděna údržba vnitřního prostředí školy, například dětských umýváren a toalet, prostor pro odpolední odpočinek dětí, postupná úprava a údržba školní zahrady. Kvalitní vybavení především z přírodního materiálu, dostatek pomůcek i hraček podporuje zdravý psychický i fyzický vývoj dětí. K plynulosti denních činností přispívá umístění třídy, herny i hygienického zařízení v jednom podlaží. Organizace prostředí i uplatňované pedagogické metody podporují u dětí samostatnost a umožňují diferencování činností. Starší děti s nižší potřebou spánku se po krátkém odpočinku věnují klidovým činnostem.

Významně se na rozvoji elementárního povědomí o přírodě a vlivu člověka na životní prostředí podílí pravidelná péče o rostliny na školní zahradě a o květiny ve třídách.

Zajištění bezpečnosti, ochrany zdraví dětí i prevenci sociálně patologických jevů MŠ věnuje pozornost v dokumentech školy i při naplňování vzdělávacího programu. Prostedí školy je bezpečné, v uplynulém období nedošlo k žádnému většímu úrazu dětí.

Předpoklady pro naplnění školního vzdělávacího programu jsou standardní.

Průběh vzdělávání

Heterogenní třídy odpovídají přirozenému prostředí pro vývoj dětí, diferencované úkoly a činnosti respektovaly potřeby jednotlivých dětí a odpovídaly plánovanému tématu.

Nabídka činností byla pestrá, přístup k dětem vycházel z vynikající znalosti jednotlivých dětí. Učitelky volily vhodné metody, průběh vzdělávání byl přirozený a současně účinný. Všichni pedagogové navazovali na předchozí zkušenosti, ponechávali dětem dostatek prostoru pro experiment a volbu vlastního postupu. Výtvarné či pracovní činnosti podněcovaly dětskou fantazii, kreativitu a uspokojovaly touhu po nových zkušenostech. Při rozhovorech byly děti komunikativní, pozorné. Konkrétní hodnocení dětí podporovalo sebedůvěru a vlastní sebehodnocení dětí. Záměrné cvičení paměti a představitivosti při hrách přispívalo k rozvoji klíčových kompetencí. Procvičování orientace v čase, třídění předmětů dle barev, množství, početní řada aj. napomáhalo k utváření základů matematické gramotnosti. Výrazná byla

podpora smyslového vnímání na základě her a kontaktů s přírodním materiálem. Rozdělení při náročnějších činnostech umožnilo dětem vnímat různost společenských rolí a postojů. Pro rozvoj řeči byl podstatný správný řečový vzor učitelek, jejich kultivované vyjadřování a důraz na jasné, srozumitelné sdělení. Každodenním čtením a vyprávěním klasických pohádek jsou u dětí pěstovány dobré základy předčtenářské gramotnosti. Učitelky využívaly situační učení, které poskytovalo dětem srozumitelné a praktické souvislosti.

Spontánní činnosti byly zařazeny po příchodu dětí do mateřské školy, následovaly činnosti řízené a skupinové. Pro volnější nabídku aktivit je limitující prostor MŠ. Učitelky zvolily aktivity pohybové, vedené v herně odborně připravenou eurytmistkou, ve třídě u stolečku probíhala činnost skupinová (kreslení, později šití, společenské a smyslové hry).

Při podávání jídla byly zachovávány zavedené rituály (úprava prostředí, průpověď před i po jídle), děti byly vedeny ke kulturnímu stolování.

Základním principům waldorfské pedagogiky stanoveným v ŠVP sledované činnosti plně odpovídaly, navíc učitelky svou vnitřní kázní a laskavým přístupem, oproštěným od jakéhokoliv mentorování, navozovaly atmosféru hlubokého prožitku a radostného tvoření.

Průběh a organizace vzdělávání podporuje osobnostní rozvoj dětí a směřuje k utváření základů klíčových kompetencí.

Partnerství

Spolupráce s rodiči vyplývá ze zaměření školy. Vzájemná komunikace probíhá nejen při každodenním kontaktu učitelek s rodiči, ale v případě potřeby jsou organizovány individuální schůzky. Rodiče se mohou účastnit slavností i jejich přípravy, podílí se také na organizování jarmarků a společných akcí se základní školou. Dalšími partnery jsou Asociace waldorfských mateřských škol, Asociace waldorfských základních škol i mezinárodní sdružení IASWECE.

MŠ spolupracuje se sousední mateřskou školou, která jí zajišťuje stravování pro děti i dospělé. Děti se účastní akcí, organizovaných městem Semily, aktivně se tak seznamují se společností a okolním světem.

V případě potřeby kontaktuje škola další odborníky (pedagogicko-psychologickou poradnu, speciálně pedagogická centra, úřad práce...). S dětmi navštěvují okolní významná místa, pracoviště rodičů a kulturní akce, pořádané organizacemi města.

Zřizovatel se významně podílí na existenci alternativního vzdělávání v místě, charakteristická je tradiční spolupráce s odborem školství i vedením města.

Spolupráce MŠ s partnery je vstřícná a podporuje činnost školy.

Úroveň klíčových kompetencí dosahovaných prostřednictvím vzdělávacího obsahu

Vynikající výsledky dosahuje škola v oblasti sociální a personální gramotnosti při dodržení zásady pěstování životního postoje na základě uchování dětské vnitřní přirozenosti a otevřenosti.

Děti vyjadřovaly své pocity, vzájemně spolupracovaly, na zvolenou činnost se dokázaly vždy soustředit.

Nejstarší zvládaly samostatné řešení problémů, vykazovaly velmi dobré schopnosti a dovednosti hudební a pracovní (šití, navlékání jehly apod.) i v oblasti grafomotoriky.

Znalosti, schopnosti a dovednosti dětí jsou na úrovni odpovídající výstupům vymezeným ve vzdělávacích oblastech v RVP PV včetně matematické gramotnosti.

Celkové hodnocení školy

- *Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Vychází ze zásady rovného přístupu dětí ke vzdělání a zohlednění jejich individuálních potřeb.*
- *Bezpečnost a ochrana zdraví dětí při vzdělávání je zajištěna.*
- *Finanční prostředky využívá škola plně a efektivně pro svou činnost.*
- *ŠVP je v souladu se zásadami a cíli školského zákona i s RVP PV.*
- *Přístup pedagogů k práci je odpovědný, založený na znalosti dětí a na spolupráci s rodinou.*
- *Pro předškolní vzdělávání vytváří škola přívětivé a přátelské klima, které vychází z pravidelného a systematického sebehodnocení pedagogů.*

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 9. 10. 2009 s účinností k 1. 4. 2009, vydaná Městem Semily, Husova 82, 513 13 Semily
2. Rozhodnutí KÚ Libereckého kraje, čj. OŠMTS-032/06-RZS ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 26. 3. 2006, s účinností od 1. 9. 2006
3. Jmenování ředitelky do funkce ze dne 2. 7. 1991, vydané Školským úřadem Semily a potvrzení ve funkci čj. P-676/97-Ky ze dne 25. 7. 1997
4. Školní řád ze dne 1. 9. 2009
5. Evidenční listy pro dítě v MŠ – 32 ks
6. Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ – 32 ks
7. Záznamy o dětech – školní rok 2009/2010
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání pro šk. rok 2009/2010
9. Třídní knihy pro školní rok 2009/2010
10. Evidence docházky dětí ve školním roce 2009/2010
11. Kniha úrazů vedená od 1. 9. 2002
12. Zápisy z pedagogických rad (konferencí) v roce 2009/2010
13. Rozpočet přímých NIV pro rok 2007, 2008, 2009
14. Poskytnutí finančních prostředků na II. etapu rozvojového programu „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“ na rok 2009 pod zn. KULK 38863/2009 ze dne 15. června 2009
15. Finanční prostředky na 2. etapu rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků s ohledem na kvalitu jejich práce“ na rok 2009 pod zn. KULK 25334/2009 ze dne 24. dubna 2009
16. Finanční vypořádání dotací, část A, ze dne 11. 1. 2009
17. Výsledovka za období 1. 1. 2007 -31.12.2007, ze dne 30. 1. 2008 (středisko 1 a 2), ze dne 4. 2. 2010 (středisko 1 a 2)
18. Účetní deník dle účtů za období 1. 1. 2007 – 31. 12. 2007, ze dne 8. 9. 2008 (účty 648300, 691200,691300, 914), za období 1. 1. 2008 – 31. 12. 2008 (účty 501110, 501310, 518120,602300,691200,691300,914), za období 1. 1. 2009 – 31. 12. 2009, ze dne 4. 3. 2010
19. Účetní závěrka sestavená k rozvahovému dni 31. prosinci 2007, 2008, 2009

20. Výkaz Škol (MŠMT) P1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2007 ze dne 3. ledna 2008, za 1. – 4. čtvrtletí 2009 ze dne 5. ledna 2010
21. Výkaz S 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 5. října 2007, podle stavu k 30. 9. 2008 ze dne 7. října 2008 a podle stavu k 30. 9. 2009 ze dne 6. října 2009

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Bc. Růžena Janatová	v. r.
Bc. Andrea Trejtnarová	v. r.
Ing. Soňa Vavrušková	v. r.

V Liberci 15. dubna 2010

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Semilech 16. dubna 2010

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Helena Jiroutová	v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
	Připomínky nebyly podány.